

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 8. januarja.

Pogajanja, vršé se sedaj na Dunaji, imajo gotovo nekaj pomena tudi za nas Slovence. Gospodje se ne posvetujejo le ob urejenji razmer na Češkem, temveč ob urejenji razmer v Avstriji sploh. Od uspeha ali neuspeha teh pogajanj je zavisna tudi usoda naša, zlasti pa usoda naših bratov v meševitih deželah. Naša usoda je poslednja leta nekako tesno zvezana z usodo naših slovanskih bratov na severu. Vsak uspeh Čehov je tudi na nas blagodejno uplival, vsak neuspeh Čehov pa tudi pokazal pri nas svojo neugodno posledico. Vlada je tudi kazala prijaznost ali neprijaznost nam in Čehom ob enem. Gauč je hkratu udaril nas in Čehé s svojimi naredbami. V Čehih smo imeli svoje zaveznike v državnem zboru, da, reči smemo, da so skoraj jedini Čehi nas iskreno podpirali, dočim so druge stranke bolj ali manj zasledovale le svoje koristi.

Iz tega je pač jasno, da imajo pogajanja na Dunaji za nas Slovence večji pomen, nego za druge stranke v Avstriji in da se radi tega zelo zanimamo za te konference in se povprašujemo, je li pričakovati kaj uspeha ali ne, in kake bodo posledice teh konferenc.

Te konference so tem važnejše, ker se bode na njih gotovo sklepalo o želji liberalcev, da se nemščina prizna za državni jezik. Plener je to zahtevo Nemcev že objavil na konferenci. Govori se sicer, da se bode opustilo nazvanje državni jezik, a se bode imenoval poslovni ali pa o b e v a l n i jezik. Nam ni na tem, kako nazvanje dobi novo dete, temveč le na tem, kak delokrog se hoče odmeriti državnemu nemškemu jeziku. Mi sicer vemo, da se bodo neke prednosti že morale pustiti nemščini, toda te prednosti bi ne smele biti tako obsežne, da bi ovirale razvoj nemških narodov ali, da bi rušile njih pravice. Take prednosti uživa pa nemščina že sedaj.

V državnem zboru se nemško posvetuje in poroča in le redko kedaj se zasliši kak drug jezik, ker vsak poslanec želi, ko govori, da ga razumejo vsi državni poslanci. Vsekako pa je treba, če gre za predprave nemščine, da se vse točno določi, da

se pozneje ne bodo nejasnosti tolmačile nam v škodo. Pomisliti treba, da je v pisarnah še vedno mnogo birokratov, ki se že iz komoditete ogrevajo za nemščino, ker je vsekako v jednom jeziku lažje uradovati nego v dveh ali treh. Celo nekateri, sicer dobri narodnjaki so se težko poprijeli nemškega uradovanja.

Omenili smo že, da nemščina že uživa vse predprave, katere jej gredo, v obilnej meri, da celo v škodo narodnej ravnopravnosti in ustavi. Če Nemci zanjo zahtevajo še večje pravice, hočejo s tem le našej državi utisniti nemški pečat. Zaradi tega morajo vsi slovenski politiki baš sedaj biti jako pozorni, da se Nemcem ne posreči njih namera. Posebno z imenom se ne smejo dati preslepiti, kajti stvar je ista, naj se že imenuje tako ali tako.

Izid sedanjih konferenc utegne imeti pa velike posledice za vso notranjo politiko. Za naše slovenske poslance je velike važnosti, da baš v tako kritičnem času imajo določene smotre, da takoj vedo, kam je ukreniti, naj se stvari zasučejo tako ali tako. Vsako omahovanje utegne biti baš ob tacihih prilikah škodljivo, da celo osodepolno. Treba je, da vsi zložno postopajo po strogo določenem programu. Seveda s tem ne rečemo, da bi ne smeli svojega postopanja potem uravnavati po okoliščinah.

Velike važnosti je pa za državne zastopnike, če vedo, da se s svojimi nazori ujemajo z vsemi voditelji naroda, kajti le potem morejo reči, da tudi narod odobrava njih postopanje. S tem se tudi lajša njih odgovornost. Tudi ne gre, da bi državni poslanci sami sestavljali program svoj, temveč treba, da se o tem dogovore tudi z drugimi možmi, katere je narod počastil z raznimi mandati.

Zaradi tega je le želeti, da se snide kmalu shod slovenskih državnih in deželnih poslancev, da se posvetuje glede bodočega narodnega programa in o sedanjem političnem položaji. Ta shod bi dal slovenskim narodnim zastopnikom v državnem zboru nekako navodilo za bodoče postopanje. Tak shod je pa tem potrebnejši, ker nekateri kraji slovenski neso zastopani v državnem zboru, kakor Koroška, kjer biva nad 120.000 Slovencev. Ker se pa morajo naši zastopniki v državnem zboru potegovati tudi

za te kraje, je želeti, da se sporazumijo vsaj z deželnimi zastopniki dotičnih krajev. To je pa tem večje važnosti, ker skušnja uči, da je zadnji čas baš zunaj Kranjske narodna zavest dosti bolj živa, da se pri nekranjskih Slovencih ni še v toliki meri ugnezdil škodljivi oportunizem.

Od neke strani se je ugovarjalo, da sedaj še ni pravi čas za tak shod, ker se še položaj ni popolnoma pojasnil. Temu mnenju pa ne moremo pritrditi. Baš v sedanjem kritičnem in negotovem času je treba, da naši državni poslanci dobe potrebne navode in se posvetujejo z drugimi možmi, ki imajo tudi že lepe skušnje in mnogi tudi že velike zasluge za našo narodnost. Može, ki vsak dan ne žive v politiki tudi marsikaj jasneje vidijo nego oni, ki imajo vsak dan posel s politikom. Naši poslanci bodo veliko lažje, če se poprej dogovore z drugimi rodoljubi, nastopili pravo stališče. Drugače bi utegnili omahovati baš v odločilnih trenutkih, kar bi naši narodnosti lahko mnogo škodovalo. Napake, ki jih napravlja neodločnost v tacihih trenutkih se večkrat ne dajo popraviti. Če bi se pomladi še le sklical shod, bilo bi že morda mnogo zamujenega in marsikaj bi se že morda nam neugodno preobrnilo, kar bi se bilo dalo odvrniti, da so naši poslanci z isto zavestjo postopali, kakor zastopniki, ki vedo, da govorijo in postopajo v zmislu vsega naroda.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 8. januarja.

Državni zbor snide se še le zadnje dni tega meseca. Dan še sedaj ni določen. Poprej morajo biti končane češko-nemške konference, ker je od njih marsikaj zavisno. Morda bodo državni poslanci, ko se zopet snidejo našli že ves nov položaj.

Delegacije bodeta tudi letos zborovali pomladi. Sklicali se bodeta takoj, ko državni zbor preneha zborovanje, v Budimpešto. Vlada bode zatorej delala na to, da pojde državni zbor takoj na počitnice, ko reši budget.

V nedeljo je bila druga konferenca **čeških in nemških** odposlancev. Dr. Rieger je razvil

LISTEK.

Slike litevske.

V palači in dvorci.

(Češki napisal E. Jelinek, posl. V. Nevin.)

Ako greš po železnici za Krakovem k Varšavi in pa še kos pota na Litvo, pritrđiš nehoté misli škodoljubega nemškega učenjaka, kateri je po tožnosti te pokrajine sodilo ne preveč bistrem umu sicer poštenih prednikov naših bratov Lehov. Prosim vas, kateri nadarjeni narod bi mogel ustanoviti svoje kraljestvo v tako obupno jednoličnih krajinah, večinoma nerodovitih in peščenih!

To je pri nas Čehih inače: otec Čeh se je ozrl z Ripa po širnih krajinah Labe in Vltave, in uzrši tu vse v rajskomilem redu, kakor to potrebuje poljedelski narod, rekel je: „To je za nas zemljica!“ in kakor je bilo, ostalo je tudi v uteho vseh potomcev. Gotovo ni vedel ondaj otec Čeh, da pridejo na nas kobilice, katere bodo po stoletjih uničevale naše setve. Ali kljub temu ostajalo nam je vedno toliko, da smo se preživili do današnjega dne . . .

Tudi stari Lehi bili so poljedelski narod in so

potrebovali takovih krajev, kakor mi. Zato so se nazivali poljake. Ali pogledajte le skozi okno železničnega vozu na to krajino za Krakovem! Takoj za granicami so siromašne in tožne peščenine, pa gozd, zopet malo gole ravnine, in tako se menjava brez radosti in utehe.

Kje so bili bratje Lehi z razumom?

Stoprv ko si potnik malo bolj ogleda in se ne spokoji le s tem, kar mu ponuja okence železničnega vozu, vzkrikne: Taškari!

Dà, taškari!

Ako se laskavi čitatelj ozre na zemljevid, opazi gotovo takoj, da se vije železnica iz Krakova do Varšave h granicam prečudovito krivo. Gre nekako nazaj do Trebine in se zadeva naravnost ob pesek na granicah. In pesek ta je žolt, pomešan tu in tam s črnimi marogami. Cvetice tu ne opaziš in, ako prodere izpod tega peska vendar kaka rastlina, grm ali drevo, dodaja le še tožnejše podobo tej krajini.

Taškari! To so napravili inženirji, ko so stavili železnico, nekako nalašč tam skozi. Zakaj pa ne nekoliko milj dalje v pravilnejši črti iz Krakova, tam kjer pravijo „Skaty piaskowe“ in „Ojcow“? Takoj bi izginil predsodek in vsak, kdor bi se po teh krajinah peljal, ponašal bi se, da je videl

„slavno, romantično, prelepo in povabno“ okolico Ojcovsko. Ali Ojcov ni le v Poljskeji! Omenjene krasne partije so prikrite očem železničnih potovalcev in skoro bi rekel, da je prav znakovita poljskim železnicam ta okolnost, da se nelepo in namenoma izogibajo vseh težilnih kotov in se plazijo kakor na kljub po izbranih pustinjah. Kos sveta poleg Krakova in v vzhodnjem Haliči ne ruši zlo-miselnega tega načela. S tem pa nikakor nočem prehvaliti prirodnih krasov obeh Vislinih bregov in ne tajim, da jih je manj, nego v „obljubljenej zemlji“. Hotel sem le reči, da zemlje ob Visli ni mogoče obsojati radi tega, kar ponuja pogled z malega okenca brzo hitečega vlaka. Toliko je gotovo, da sem imel, potikaje se po Poljskeji, neredko priliko vzdihniti: „Ah tu je krasno . . . kakor pri nas . . . kakor pri nas . . .!“ le da je bilo to vedno zelo daleč od železnične ceste in njenih stražnih hišic.

Pisal sem obširno o reči, katera ne pripada popolnoma v okvir pripovedi; vendar upam, da mi laskavi čitatelj spregleda te marne, ako mu javim, da ga hočem zavesti v poljsko — Švico.

O tem morda še niste čuli, da imajo tudi Poljaki svojo Švico.

Dà, imajo, in sicer tako krasno in milo, da

češke želje in pojasnil stališče svoje stranke glede nemških želja. Potem se je začela živa debata. V ponedeljek so se pa odposlanci posvetovali o šolskih zadevah. V ponedeljek bili so odposlanci pri dvornem obedu. Na desni cesarja sedel je knez Schönburg, na levi pa knez Lobkovic. Drugi odposlanci so pa sedeli tako, da je poleg slednjega češkega odposlanca sedel jeden Nemec. Po obedu se je cesar pogovarjal s posamičnimi odposlanci, izražajoč nado, da bodo pogajanja imela uspeh. Posebno dolgo se je pogovarjal z dr. Plenerjem. Čehi baje zahtevajo, da se razdeli bogoslovna fakulteta v Pragi, premeni deželno- in državnozbornski volilni red, izločijo češki okraj iz okoliša trgovske zbornice Liberske ter se osnuje zanje posebna trgovska zbornica, ter se pomnoži število čeških obrtnih šol.

Vnanje države.

Srbska vlada in regentstvo sta se že sporazumela zaradi imenovanja novih državnih svetnikov. Vlada se hoče strogo držati ustave. Regentstvo je pa obljubilo, da se hoče pri imenovanju državnih svetnikov ozirati na radikalce.

Ruske vojne uprave predložil se je nedavno model nove puške, ki se da porabiti kot repetirka ali nerezpetirka. Kaliber nove puške je jako majhen. Nese jako daleč in krogla ima tako moč, da zadeto osebo takoj usmrti ali jej pa predere kosti, ne da bi jih zdrobila.

V sedanji zbornici **francoski** jih je od 363 poslancev, ki so ob svojem času vrgli Gambetta, le še 64. Druge so zamenile nove moči. Ti gospodje so tedaj vrgli Gambetta, ker so se bali, da ne postane diktator, dandanes se pa naučijo za diktaturo Boulangerjevo. — Dne 27. januarja prirede Boulangerjevi pristaši slavnost v spomin lanske generalove zmage. Tedaj se bode prečital nov manifest na francoski narod. Boulangerjevci se pa tudi sploh jako gibljejo. Pripravljajo se že za občinske volitve. V Parizu upajo prodreti z dvajsetimi svojimi kandidati.

Kralj **italijanski** se je baje izjavil proti neki deputaciji, da je bila doba, ko bi niti za štirinajst dni ne bil mogel trditi, da se obrani mir. Sedaj se je pa nada, da se ohrani mir, jako povečala, ko sta se Nemčija in Rusija precej približali. Po tem takem bi toliko proslavljana tripelalianca ne bila nikako poročstvo za ohranjenje evropskega miru, temveč je vse zavisno le od dobre volje ruskega carja.

Sagasti se še ni posrečilo sestaviti novo **špansko** ministerstvo. General Lopez Domingues je obljubil, da prevzame vojno ministerstvo, če se sestavi liberalni kabinet, finančnega ministra pa ni mogoče dobiti. Gamozo drugače ne prevzame, da se mu dovoli povišati carine na žito uvesti rentni davek. V to pa Sagasta privoliti ne more, ker velik del liberalcev ne mara za tako spremembo davčne sisteme in bi potem ne podpiral nove vlade.

Italijanska vlada je predlagala velevlastem, da store kak zaupen korak proti začasnemu **brazilske** vladi zaradi nameravane naturalizacije vseh tujcev. Najbolj sta interesovani v tej zadevi Italija in Nemčija, ker je veliko število njih državljanov v Braziliji. Braziljske vladi bi utegnulo ugovarjanje Evrope jako škodovati, ker se ima boriti z velikimi notranjimi težavami.

Dopisi.

Iz Trebanjske okolice 6. januarja.

[Izv. dop.] V Vašem cenjenem listu je lansko leto nek dopisnik svaril prosto ljudstvo slovensko, naj

bi ti ne bilo v njej nikdar hudo po pravih alpskih velikanih in ledenih njihovih krasotah. In zdi se mi ta poljska Švica tem krasnejša, čim bolj vijolično je skrita, čim bolj je nepoznana in čim tožnejša je pot k njej. Peljete se od Granice „nahoru“ k Litvi. Vedno nič, niti na desno, niti na levo, vsa različnost kakor zakleta, vsa povabnost je skrita nekje v nedostopnih gozdih ali v neprodirnih meglah; peljete se tako sto vrst, prevalite tako drugo stotino vrst... tretjo stotino... in glej, tu nastopajo naglo kakor v bajki na obzoru povabne zelene proge, opostrene s hribovitimi obrisi poljske — Švice!

Okoli oživi, srce je veseleje. Tu se zablišči v rodovitnej preprogi trav srebrna nitka Vilejke in se vije in plete po veselej dolini, da se izgubi zopet kje v litevskih gozdih.

Ali to je daleč od granice, daleč za Varšavo, da tudi za Njemnom, tam v guberniji vilenjske, v najbližji okolici knježje stolice. Prav okoli Vilna.

Vem sicer, da prevzetna in smela primera te krajine s Švico privabila je že mnog posmeh in zavračalen dvom, vem tudi, da bodo mnogi strogo zahteval, naj bi opustil nekaj pohvale, kakeršno posvečujem bregom Vilejke — ali... ničesa ne opustim, prav ničesa! Rad se pridružujem tem, kateri govoreči o okolici Vilna ne nahajajo dosti

bo oprezno pred potujočimi zavarovalnimi agenti; ter naj njim ne kaže svojih zavarovalnih pravic t. j. polic; kajti ti si dotek (scadenzo) zavarovanj zapisujo, ter potem meni in tebi nič jim pošiljajo pisma, na katere naj uplačajo na pošti, da prejmejo po tem police i. t. d.; — akopram stranke še nobene pogodbe ž njim vedoma ne sklenejo in ne podpišejo ali podkrižajo.

Tako se je resnično dogodilo v občini Stehanja vas, kjer mož posestnik M. Sr., kakor mi je zatrjeval, niti podkrižal ni, sedaj ga pa tirja neka ogerska banka za plačilo, katerega plačati ne more ker ni storil pogodbe, ter nič podpisal — agenta pa, ki sta pri njem bila, niti poslopja nista zmerila, ampak si iz njegove dosežanje zavarovalne pravice nekaj izpisala. Mari ni to grda prevara ljudij!

Jednako sta se dva, reci: dva agenta skupaj klatila po Dolenjskem, in sicer konec meseca novembra in začetkom decembra, kakor poizvem in se je tudi dokazalo, da sta bila od ogerske francoske zavarovalne banke, katera je že pretečeno pomlad, kakor je iz časnikov znano, imela propasti in poginiti; ter so jo le ogerski čifutje ali judje za malo — malo časa morda pogina rešili.

Ta dva skupaj potujoča agenta sta se lotila svojega dela tudi po Trebanjskem, Litijskem in Zatiškem okraji; ter skušala s svojo odlično zgovornostjo pridobiti ljudi za svoj propadajoči zavod na razne načine katere se mi studi podrobneje opisovati —

Pripomnim pa le še to, da se je leto prej v Litijskem sodnem okraju po hribih v Primskovem in okolici veliko ljudij bilo prevarilo in preslepilo, s tem, da se jim je pravilo samo toliko boste plačevali ter nič več — in sicer neverjetno malo. Pa kaj se zgodi?

Ljudje so morali nad polovico več plačevati, kakor so jim brezvestni agentje zatrjevali.

Ker so se ljudje s pravico hoteli braniti in plačevanja oprostiti — so bili toženi in so morali v Ljubljano (ne vem zakaj ne k svojej sodnji, ker se je čin v njihovej sodnji izvršil) hoditi; pa ker so menice bili na prigovor brezvestnih agentov podpisali, ko še niso bile izpolnjene, niso nič opravili, le sem ter tja so kateremu stroške odpustili s pogodbo, da bode, če je n. pr. kaki mali županček ali svetovalec ali drugi veljaven mož — v svojej okolici njihova asekuranca, bodi si prav ali ne t. j. dobra ali slaba priporočal.

Gnjusno je tako postopanje zavarovalnih agentov, naj bodo že te ali one bančne družbe.

Zavarovanje poslopij pri poštenih zavarovalnicah bodi si že ta ali ta je za kmeta, kakor v obče za vsacega, ki ima, kako imenje — prevažna reč, kakor nam to lastna skušnja v slučajih nesreče dosti jasno poudčuje.

Vender poštenost je prvi pogoj pri iskanji zavarovanj — ne gre pa z raznimi sladkimi nepravilnimi besedami si skušati pridobivati strank za razne zavarovalne banke v obče.

Kajti agentje kar z milijoni okrog mečejo, njihova banka, kakor na pr. ogersko-francoska je

nežnih in pohvalnih besed, s katerimi bi dostojno projaval vse to, kar jih je tako posebno očaralo in pridobilo za Litvo.

In pa... krasote krajin in zemlje ne odločuje vedno toliko povabnost travnikov, dreves, gozdov, vod, skal in holmov, poseben čar jim dodajajo včasih tudi ljudje.

Na svetu so krajine, katere delajo najugodnejši utis ondaj, ko se človek ne dotika njihovih bivatelj, in so zopet krajine, katerim baš ljudje dodajajo skoro nedosežno povabnost.

In takova je prav ta moja mila Litva!

V resnici, stoprv na Litvi razumel sem ugodnost poravnanja prirode z ljudmi in združenje obeh. Rekanje: krasna je kakor razvita roža, skromna kakor vijolica, vitka kakor jelka, zgovorna kakor ptica, dobra kakor golobica itd., vse to zdelo se mi je na Litvi nenamišljena govorica, marveč bolje je jed na ugodna beseda za dva razna pojma. In tako se je zgodilo, da sem na Litvi opazil gotovo najkrasnejše lepote in prirodine povabnosti: ljubezne rože, vijolice, jelke, ptice, golobice in velikane, katerim se noben alpski velikan ne primerja, bistre potoke, posekana debela... tudi velike predore, trstje in romantično divjino poleg idilične tihoote... Vse to v dvojnem in vzajemno krepkem mislu.

pa že na pragu propada — kar je naobraženim iz časnikov natanko znano — seveda prosti oratar nima še znanja o tem ali onem bližajočem se polomu, ter na taki način še pošteno poslujoče banke pri ljudeh v obče zaupanje izgubijo.

Neki prebrisan Dolenjec je pa nasledno — baš dobro zdravilo ljudem v družbi prigovarjal: da naj vselej kadar pridejo agentje, ki so že prej, katerega v istej okolici z nepošteno zgovornostjo oslepili, takoj c. kr. orožnikom ovadijo — s pripomnjo, kako, da delajo i. t. d.

Torej Dolenjci, kakor tudi drugod, varujte se nepoštenih agentov, kateri vam prigovarjajo pristopiti k bankam slabo poslujočim. Boljši je, da nekaj več plačate pri poštenih zavarovalnicah, kakor pa malo pri slabo poslujočih; kajti pri prvih ste osigurjeni, da vestno dobite, pri zadnjih je pa vagana reč — in je le vprašanje časa pa bode po njih!

Slovenci naj bi se sploh pri zanesljivi banki „Slaviji“ zavarovali.

z + o.

Iz Kranja 4. januarja. [Izv. dop.] Tudi letos priredila je naša narodna čitalnica zabavni večer na starega leta dan. Vspored bil je izvrsten. Prva točka je bila tragikomična igra ob uropanej Uršiki in njenem ljubčku Matevžku, katero sta navlašč za ta večer spisala gg. C. P. in I. G. Igra, polna soli, je seveda le lokalnega pomena, ker predstavlja naše mestece v vsej njegovej „špiseriji“ malega življenja ter šiba početja posamičnih mogotcev, smeši pa tudi različne veselostne dogodke iz družbenega života našega. Predstavljal se je povsem izvrstno. Resolutna sultanova mati (g. H.) s svojim kipečim humorjem in živim igranjem dopadala je pred vsem, kakor tudi Uršika, uropana deklica (g. G.), ki je z najvnm igranjem vrlo pogodila v turški harem odpeljano Kranjico. Oči so se nam pak pasle na krasnih in ljubkih odaliskah (gg. N. Pr. in F. P.), katerima bi bili želeli večjih ulog. Ne treba mi poudarjati, da je izmej igralcev najbolj se prilagal vsem g. C. P. V gladkih kupletih bičal in smešil je marsikatero nedostatke, s tem pa kratkočasil vrlo zanimano občinstvo, katero mu je z burnim odobravanjem izrekalo svojo pohvalo. Tudi Matevžek (g. D.) in Muktar paša (g. R.) izvršila sta svoji nalogi vrlo, kar moremo o drugih istotako omeniti. Toliko o gospodi diletantih. Naj pa izpregovorimo tudi par besed o drugih dveh za zadnji večer, kakor sploh za našo čitalnico toliko zaslužnih mozh.

Ta dva sta gg. Franke in Grdinič. Prihitela sta iz Ljubljane začuvši vest o Silvestrovem večeru. Prvi gospod priredil je z neumornim trudom krasne dekoracije na odru, katere so bile uprav originalne in igri prikladne. Drugi gospod pak je kot zvest pristaš priljubljenega godbenega kluba marno skrbel za godbene točke, katerih nekatere je za ta večer navlašč sestavil. Godbeni klub si je pa tudi pošteno prizadel, da zopet opraviči svojo priljubljenost in naklonjenost občinstva. Hvala gre tudi g. Hanbartu, ki je potrebna turška orodja in oprave iz svoje bogate zbirke ž njemu lastno ljubeznivostjo prepustil za ta večer

Alegorične podobe. s katerimi sem baš stregel čitateljem, nastale so v meni na poti iz Sigmuntovke nazaj do Vilna. Ta pot se ni odlikovala sama po sebi z ničemer in ne menil bi se za njo, da ni neločno spojena s prejšnjo potjo ondi in z bivanjem v Sigmuntovki (da, pravim, v Sigmuntovki) samej.

In bivanje to ni bilo nepomenljivo. To je cela vrsta spominkov meni dragih.

Začnimo raji takoj pri samem pričetku.

Kakih deset vrst za knežjim Vilnom drži do cesarke ceste nenavadno lepa pot. To ni uboga steza, ki veže slabo vas z drugo (morda še slabšo), marveč nekak pansk trakt, s kakeršnimi se v Poljskeji dosta srečujemo tam, kjer se v bližini blišči kaka magnatska palača. Tako lepo „narejeno“ pot napravil si je kralj Ivan Sobieski iz Varšave do Vilanova in kralj Stanislav Avgust v Grodensko do svoje poletne Avgustovke in tudi ini velemožni poljski pani k svojim bivališčem. Bile so to ravne poti, potratno zidane, vedno v istej črti in k istemu cilju in niso imele inače nobenega zveznega pomena. Lepo se je vozilo tod v poljskih časih krasnim panom v kočijah, velemožnim in jasnovleomožnim panom na konjih in šlahtski kurir, gnan sem in tja, imel je na takih panskih potih ugodnost, da je konj njegov redko padel. (Dalje prih.)

Druga točka bila je šaljiva loterija, ki je z raznimi šaljivimi dobitki vzbujala občno veselost.

O polnoči poslovil se je društveni predsednik g. V. Globočnik od starega, ter pozdravil mlado novo leto. V krepkem in odločnem govoru razjasnil je občinstvu pomen naše narodne čitalnice, čitalnici pa želel vstrajnih in požrtvovalnih društvnikov — narodnih bojnikov.

Zadnja in nežnemu spolu najbolj zaželena točka bil je ples, kateri sicer nekaterikom ne ugaja, a mi smo se vendar vrlo zabavali ter se radovali do ranega jutra.

Bila je to lepa zabava, katerej naj v društvu še mnogo enakih sledi, v kar pomozi delavnost in vstrajnost društvenih članov!

Domače stvari.

— (G. Fran Vrečko) bil je v petek 3. t. m. na Dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem prava. Novi doktor je sicer sorodnik nam neprijaznemu pokojnemu Celjskemu opatu, a slovenski rodoljub.

— (O Celjskega opata oporoki) došel nam je popravek, da glavnim dedičem ni imenovan župnijski, ampak mestni ubožni zavod.

— (V Peterburgu) umrl je Leonida Berezin, bivši ruski generalni konzul na Reki. Oženjen je bil z grofinjo Minko Vojkfy, ki je izdala zbirko pesni „Aus einem Frauenherzen“, on sam pa je bil pred leti spisal obširno etnografično delo o Hrvatih in Srbih.

— (V Črnomlju) umrla je dne 6. t. m. 92letna Margareta Krištof, mati našemu rojaku dr. Radoslavu Krištofu, dež. živinarskemu nadzorniku in zdravstvenemu svetniku v Zagrebu. Ostavila je petero otrok in mnogo uzukov in praunikov. V m. p.!

— (Deputacija društva pomočnih uradnikov.) V nedeljo 5. t. m. izvolil je visokorodni gospod deželni glavar vsprejeti deputacijo društva pomočnih uradnikov, obstoječo iz načelnika in blagajnika, katera je izrazila najiskrenejšo zahvalo za velikodušno podporo v znesku 100 gold., katero je visoki deželni zbor dovolil napominanemu društvu.

— („Brusa“) izšla je v nedeljo prva letošnja številka. Razen zabavnega Lapajnetovega potopisa „V koši v Pariz“ ima mnogo drugega šaljivega gradiva in 8 podob.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo predstavljaj se nam je Mosenthalov ljudski igrokaz „Na Osojah“, katerega je poslovenil pokojni, za slovensko dramatiko jako zaslužni J. Ogrinec. Igra ni nova na slovenskem odru, videli smo jo že pred leti, ko je slovenska dramatika bila v prvem cvetu in zanimiva nam je baš zaradi tega, ker je nekako merilo napredku našemu, napredku, ki je vedno očitnejši. Uloge bile so prav dobro razdeljene. Udovo Osojko predstavljala je gospa Borštnik-Zvonarjeva uprav izborna in v bogati in ukusni narodni noši je bila toli dražestna, da je bilo skoro težko pogoditi, zakaj hlapec Valentin prednost daje skromni in tožni Ani. Poslednjo igrala je gospodična Gostičeva z izredno spretnostjo in popolnim efektom. Gospodična Nigrinova je kot stara Mreta zelo ugajala. Izmed gospodov omeniti nam je v prvi vrsti g. Sršena. Njegov Matija bil je jako karakterističen, isto tako bili smo z g. Danilom (Valentin) povse zadovoljni. Gosp. Slavko rešil je ulogo župnika v Záloki jako vrlo, drugi igralci pa so dobro sodelovali. Gledališče bilo je le srednje obiskano. — V ponedeljek ponavljala se je veseligr „Strije bogatin“. Repriza ni bila tako dobra, kakor prva predstava, kar pa je imelo svoj poseben uzrok, to namreč, da je dosedanji izvrstni šepetalec nevarno zbolel in da doslej še ni pravega nadomestila. Kaj je dober šepetalec, to umeje le oni, kdor je že kdaj stal na deskah, ki pomenjajo svet in se spominja, kako važna oseba je baš šepetalec. Navzlic temu nedostatku pa se je „Strije bogatin“ z dobrim uspehom završil. —

— (Pomnoženi odbor „Sokola“) imel je včeraj pod predsedništvom staroste Iv. Hribarja prvo posvetovanje zaradi letošnje maškarade. Podrobnosti posvetovanja seveda ne moremo objaviti, ker bi s tem izdali marsikatero tajnost, katera bode pustni večer izenadovala obiskovalce maškarade; toliko pa lahko povemo, da namerava „Sokol“ letošnjo svojo maškarado z značilnimi maskami in mnogimi zanimivimi skupinami po

vzdignuti nad nivoju enakih veselice zadnjih let, tako, da nikomur ne bode žal, ki se udeleži te najlepše predpustne veselice Ljubljanske. — O uredbi maškarade bode ta mesec še več posvetovanj, katere bode vodil podstarosta dr. Karol Triller in o katerih ne bomo opustili poročati, kolikor nam bode dovoljevala diskretnost.

— (Klub slovenskih biciklistov) priredi svoj društveni ples definitivno dne 25. t. m. Odbor se bode trudil, da bode letošnji ples v vsakem oziru vreden svojega prednika. Občne simpatije in blagohoten namen tega plesa osigurajo klubu izvrsten uspeh. Vabila pričele se bodo razpošiljati v teku prihodnjega tedna.

— (Hripa) silno nadleguje mesto in vso deželo. Z vseh krajev dohajajo vesti, kako se bolezni širi. Bolnikov po vsej deželi je izvestno veliko tisoč, bolezen pa ni hudega značaja. Krepeki ljudje okrevajo v enem dnevu, nekateri pa ležé po dva, tri in celo po več dni. Kakor v nas, tako je tudi na Hrvaškem in deloma na Primorskem.

— Na gimnaziji Ljubljanski je danes 186 dijakov in 6 profesorjev za hripo bolnih.

— (V Gorici) zaprli so zaradi hripe žensko učiteljske in vadic.

— (V Celji) razobesili so dne 6. t. m. belo zastavo nad okrajnim sodiščem, kot znamenje, da ni nobenega kaznjence v zaporu.

— (Na Savi) 7. januarja. Zvunaj je vse pokrito s snegom, sive vlažne megle vlačijo se od davi do drevi pri nas. Danes zjutraj imeli smo že 3° R. temperature. Ob dan pa je lepo sijalo solnce, toda vkljub temu kazal je vendar le toplomer ob jedni uri popoldne samo 1° R. v senci. Mislite si moje presenečenje, ko mi soproga, vrnivša se s prošeta, prinese celo kito svežih marjetic. Našla jih je bila več sto na malem prostoru prisojnega brda ob Savskem potoku blizu kmeta Prosinca, — okolu pa je vse pod sneženo odejo. — Tu Vam jih pošljem nekoliko v živ dokaz. V našem kraju še nisem videl nikdar tako rano kacega svežega cveta. Za istino čudno!

— (Na današnji mesečni živinski se-menj) prignalo se je 852 konj in volov, 532 krav in 47 telet, skupaj 1431 glav. Prodajale so se posebno krave po jako dobri ceni, ker je bilo veliko zunanjih kupcev, posebno Lahov.

— (Za dijaško kuhinjo v samostanu č. gg. oo. minoritov na Ptui) so z nova naslednji velecstiti in častiti gospodi oz. slavni zastopi veledušne darove poslali blagovolili: velč. g. dr. Muršec Jožef, upokojen prof. v Gradci, 5 gld.; prečast. g. Modrinjak Matija, inf. proš. na Ptui, 10 gld.; velč. g. Meško Jakob, žup. pri št. Lovrenci, 5 gld.; velč. g. Šuta Roprt, dekan v Zavrči, 5 gld.; velč. g. Hajšek Anton, dekan v Slov. Bistrici, 2 gld.; č. g. Hržič Jožef, žup. v Spodnji Polskavi, 5 gld.; č. g. Meško Martin, žup. v Kapelah pri Radgoni, 5 gld.; č. g. Canjkar Jakob, žup. v Ormoži, 2 gld.; č. g. Munda Frančišek, kapelan v Ormoži, 1 gld.; č. g. Grabar Miha, umir. žup. pri sv. Urbanu v Slov. Gorici, 2 gld.; č. g. Antolič Janez, žup. na Ptuijski, Gori 1 gld.; č. g. Simonič Frančišek, kapl. v Zavrči, 3 gld.; č. g. Črnko Marka, vikar na Ptui, 1 gld. 5 kr.; č. g. Bratuša Alojzij, beneficijant na Ptui, 1 gld. 5 kr.; č. g. Majcen Ferdo, prof. na Ptui, 1 gld.; č. g. Šalamon Frančišek, mest. kapl., 1 gld. 5 kr.; pri pogrebu č. g. Ostrca Frančiška v Cirkovcah nabral č. g. o. Hrtiš 12 gld. 70 kr.; Neimenovan 1 gld.; g. dr. Ploj Jakob, odvetnik na Ptui, 4 gld.; g. prof. Kunstek Luka na Ptui, 2 gld.; g. prof. Cilenšek Martin na Ptui, 1 gld.; g. Klobučar Anton, c. kr. sod. pristav na Ptui, 2 gld. in slavni okrajni zastop Ptuijski 60 gld. Vsem preblagim darovateljem in iskrenim ljubiteljem učeče se gimnazijske mladine bodi v povračilo najprisrčnejša zahvala in stoterni: „Bog plati!“ Nadaljne milodare vsprejema č. g. o. Benko Hrtiš, gvardijan in župnik na Ptujem.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Berolin 7. januarja. Cesarica Avgusta ob 4½ uri popoldne umrla.

Berolin 7. januarja. „National Ztg.“ potrjuje, da je Rusija odposlala velevladnim okrožnico glede najnovejših finančnih naredb bolgarske vlade.

Beligrad 7. januarja. Ruske parobrodne družbe načelnik, knez Gagarin, biva tukaj, da uredi nekatere formalnosti glede pre-

važanja ruskega petrolja in da sklene zveze v prosep rusko-srbske trgovine.

Peterburg 7. januarja. (Polit. Corr.) Vlada sklenila novo železnico mej Žitomirom in Brdičevim, katera se že spomladi delati začne.

Stuttgart 7. januarja. „Staatsanzeiger“ javlja, da se hripa mej vojaštvom hitro širi. Do 6. t. m. bilo je 1600 vojakov za hripo bolnih.

Aachen 7. januarja. Tukajšnje šole so zaradi hripe zaprli.

Nancy 7. januarja. Danes ob 10. uri dopoldne trčil pri Pompeyi osebni vlak s tovrnim vlakom. Več potovalcev ranjenih.

Dunaj 8. januarja. Pravosodni minister imenoval kooperatorja pri sv. Jakobu v Ljubljani, g. Antona Žlogarja, dušnim pastirjem na moški kaznilnici Ljubljanski.

Berolin 8. januarja. Cesarica mirno zaspala brez smrtnih težav. Prisotni so bili cesar in cesarica, veliki vojvoda in vojvodinja badenska in člani kraljevske hiše. Ko je umrla pokleknil so vsi prisotni, Kögel napravil molitev in blagoslov. Ob 8. uri bode v smrtni sobi v prisotnosti velečastev žalno opravilo. Dvorec obdaja ves dan sočutno občinstvo. Gledališča zaprta. Vsi nemški in tuji dvori so že včeraj izrazili svoje sožalje. Bötticher odpotoval v Friedrichsruhe.

Madrid 8. januarja. Zaradi težav glede sestave kabineta, izročil Sagasta kraljici ostavko in jej svetoval, da se posvetuje s predsednikom zbornice in z voditelji strank.

Razne vesti.

* (Drago potovanje.) Italijanski državni poslanci jako grajajo, da je potovanje soproge ministerskega predsednika Line Crispijeve v oktobru na Sicilijo državo stalo 250.000 frankov. Dan in noč je moral biti jeden stroj zakurjen v vsakem pristanici, kjer bi se visoka gospa morda utegnula ukrati. Nedavno je pa kralj Umberto lepi soprogi ministerskega predsednika poklonil kaj lepe biserne ubane. Dvorni vlak, kateri so bili dali gospej Crispijevi na razpolaganje, je baje malo v oči bodel kraljico Margareto, še bolj pa v oči bode poslance, pretresujoče budget.

* (Premoženje mesta Berolina.) Skupno premoženje mesta Berolinskega znašalo je dne 1. aprila lanskega leta 195,368,935 mark in se je od leta 1886. povečalo za 6 milijonov mark. Aktiva znašala so 399,403,176 mark, pasiva pa 204,034,211 mark. Mej aktivni odpada največji del na posestva, ki se cenijo na 244,634,485 mark.

* (Brez rok in nog.) V Londonu je umrl nedavno član parlamenta Kananagh in z njim je zgubila politika angleška jednega svojih najznamenitejših zastopnikov. Pokojnik bil je rojen brez rok in nog, pa si je vendar pridobil znatno veljavo. Bil je zaradi svoje lepe glave in duhovitega govorjenja celo ljubljeneč krasnega spola. Da se je mogel udeleževati jahalnih zabav, je dal napraviti posebno sedlo in je konja nagibal na levo in desno z vajeti v ustih. Ker po angleškem zakonu nikdo ni smel v parlament, kdor ni poslanec, so zaradi njega morali zakon predelati, ko je bil voljen v parlament. Dovolilo se je, da ga sme sluga njegov prinesiti na brbtu.

* (Berač sv. Petra.) Umrl je v Rimu bromač, ki je že trideset let navadno bil videti pred cerkvijo sv. Petra zraven bronaste podobe. Bil je dobil od papeža Pija IX. dovoljenje, da sme beračiti na tem kraju. Papeža Pij IX. in Lev XIII. sta mu sama večkrat dala znatne darove. Bil je v svojem življenju že toliko priberačil, da bi se bil na stara leta lahko usedel k počitku, pa vendar beračenja ni popustil do zadnjega. Rekali so mu običajno berač sv. Petra.

* (Suknja ceniteljeva.) V Parizu se je prigodila čudna zmeta. Imelo se je prodati po dražbi več oblačil. Uradnik, ki je imel stvari ceniti, je prišedši položil na nek stol svojo suktnjo in klobuk. Ko je dražba minola pa sukne in klobuka ni bilo nikjer, ker so ja bili prodali za nekaj frankov z drugimi stvarmi po dražbi. Uradnik je celo cenil svojo suktnjo in klobuk, ne zapazivši zmeta.

* (Boj mej dvema divjima kozlom.) Pri Wallenstädskem jezeru v Švici trkala sta se strašno dve dni dva divja kozla. Vsa sta že bila krvava po glavah. Nesta se zmenila, da so ja ljudje opazovali, in da se je nek človek prav blizu njiju vozil po jezeru. Nakrat pa oni, ki je bil premagan, skoči v jezero in plava proti čolnu in se mu kmalu toliko približa, da ga mož v čolnu zgrabi za roge in v čoln potegne. Peljal je potem kozla v vas Quinten, kjer so skoro vsi prebivalci prihiteli gledat lepo žival. Kozlova osoda se je tam kmalu odločila. Privezali so mu zvonec na vrat, voščili mu srečno pot ter spustili ga zopet. Pobegnil je hitro skozi vinograde v gore.

„LJUBLJANSKI ZVON“
 stoji
 za vse leto gld. 4.60; za pol leta
 gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

17. januarja.

Pri **Stoum**: Rossi iz Gorice. — Skenger z Reke.
 — Prašnikar iz Kamnika. — Sonenberg iz Čakovca.
 — Reiterek iz Trbiča. — Verbaj, Mohorič iz St. Petra.
 Pri **Mallét**: Löwenstein, Herzfeld, Mosetig z Dunaja.
 — Kališnik iz Trbiča. — Hönigman iz Kočevja. — Elsbaier
 iz Laškega trga.
 Pri **južnem kolodvoru**: Carbonich, Ortolani iz
 Isole. — Karlseder iz Bileka. — Križaj s Prema — Perič
 z Trsta.
 Pri **Bavarskem dvoru**: Köstner iz Kočevja. —
 Vogrin iz Slovenjvasi. — Hels iz Verone. — Sicherl iz
 Planine.

Umrli so v Ljubljani:

3. januarja: Marija Jesenko, zasobnica, 78 let, Kravja
 dolina št. 11, za oslabljenjem.
 4. januarja: Jurij Cik, hišni posestnik, 59 let, Žab-
 jak št. 12, za spridenjem jeter. — Hermina Prepeluh,
 tesarjeva hči, 1 mes., Poljanski nasip št. 26, za katarom
 v želodcu in črevih.
 5. januarja: Marija Pihler, mestna uboga, 53 let,
 Karlovska cesta št. 7, za rakom. — Ana Podgornik, goz-
 darskega sluge vdova, 90 let, Dolge ulice št. 3, za oslab-
 ljenjem. — Ana Avi, izvoščica vdova, 79 let, Gospodske
 ulice št. 9, za oslabljenjem.
 6. januarja: Leopoldina Kral, delavčeva hči, 2 leti,
 Streliške ulice št. 11, za škrofeljni.
 V deželni bolnici:
 3. januarja: Marija Poderžaj, delavčeva žena, 39
 let, za omejenim kostij.
 4. januarja: Fran Frelj, gostič, 66 let, za vodenico.
 — Amalija Katzler, gostija, 65 let, za unetico prsne mrene.
 5. januarja: Anton Samsa, kajzar, 56 let, za pluć-
 nico.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas op- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
6. jan.	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	750.3 mm. 752.1 mm. 754.9 mm.	—3.4° C —2.6° C —3.6° C	brezv. brezv. brezv.	megla megla megla	0.00 mm.
7. jan.	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	754.9 mm. 753.9 mm. 753.4 mm.	—4.6° C —3.2° C —5.6° C	brezv. brezv. brezv.	megla megla megla	0.40 mm.

Srednja temperatura —3.2° in —4.5°, za 0.4° in 1.9°
 pod normalom.

Dunajska borza

dné 8. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 86.70	gld. 86.80
Srebrna renta	87.15	87.30
Zlata renta	109.95	109.70
5% marcna renta	101.65	101.60
Akcije narodne banke	925.—	927.—
Kreditne akcije	323.—	324.25
London	117.65	117.55
Srebro	—	—
Napol	9.32	9.32
C. kr. cekini	5.56	5.56
Nemške marke	57.62 1/2	57.50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 132 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	173
Ogerska zlata renta 4%	101	101
Ogerska papirna renta 5%	98	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 119	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116	75
Kreditne srečke	100 gld. 181	—
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	153
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(1083—3)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
 vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
 zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega (čevljarskega) mostu, 1. nadstopje.

Cvet proti protinu po dr. Maliči.

1 steklenica 50 kr.

Odločno najboljšo zdravilo zoper protin
 ter revmatizem, trganje po udih, bolečine
 v križi ter žilavi, otekline, otrpnele ude
 in kite itd. Malo časa čez se rabi, pa mine
 popolnem trganje, kar dokazuje obilno
 zahval. — Dobiva se v (1034—4)

lekarni Trnkoczy
 zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan s prvo pošto.

Razglas.

Državno vojno ministerstvo namerava za c. in kr. vojsko z dne 1. januarja 1891

izdelane iz ovčje volne zgotovljene mon- turne vrste in materialne potrebščine

tudi nadalje preskrbovati potom zasobne industrije in s tem javno pozivlje na udeležbo pri tem podjetji,
 oziroma ulaganje pismenih ponudb.

Vrste, katerih zalaganje bode predmet ponudbeni obravnavi, so navedene v seznamu 4, pri-
 loženem dotičnemu pogodbenemu načrtu.

Da se zalaganje dotičnih vrst decentralizuje, se pričakuje, da se osnujejo družbe (konzorciji),
 katerih bode vsaka zalagala za jedno monturno skladišče, oziroma za jeden monturni rajon.

Letna denarna vrednost potrebščin za monturno skladišče št. 1 v Brnu in št. 2 v Budimpešti
 se ceni za vsako na kacij 900.000 gld. in za monturno skladišče št. 3 v Gradci in št. 4 v Kaiser-
 Ebersdorfu za vsako na kacij 600.000 gld.

Kot vodilo za ponudbo ima v obče veljati:

1.) Ponudbe za zalaganje skupne potrebščine za jedno monturno skladišče uložiti smejo le
 solidni, v obsegu podjetja za zalaganje zmožni in denarni obrtovalci. Združiti se morejo v konzorcij s
 solidarnim jamčenjem in smejo le na ta način kot družbeno solidarično podjetje staviti ponudbe.

Delniška podjetja, potem osebe, ki ne domujejo v Avstro Ogerski in ne plačujejo davkov, so
 načelno izključena od pogajanja za zalaganje.

2.) Samo obrtovalci dotične stroke smejo stopiti v konzorcij.

3.) Udeleženci pri konzorciji morajo dokazati zalagalno zmožnost in zanesljivost svojo.

4.) Material vseh vrst ima podjetje samo izdelavati. Dotična izdelovališča imajo se v po-
 nudbi natančno označiti. Podvržena so gledé njih obstanka, vršbe in vršbenega obsega nadzoru vojaške
 uprave.

5.) Za vsak konzorcij je osnovati konfekcijski zavod ondu, kjer je monturno skladišče, za
 katero se želi dobiti zalaganje. (Konzorcij za monturno skladišče št. 4 ima osnovati na Dunaji kon-
 fekcijski zavod.)

Ti konfekcijski zavodi morajo biti prirejani za veliko potrebščino in že 1. dne julija 1890
 tako zmožni za vršbo, da se v njih more vršiti urezovanje in izdelovanje vseh naročenih predmetov.

Poraba vnanjih delavskih moči je vender deloma dopuščena.

6.) Konzorcijam za monturna skladišča št. 1 v Brnu, št. 2 v Budimpešti in št. 3 v Gradci
 se bode prepustil pod gotovimi pogoji del prostorov teh skladišč, kjer imajo konzorciji na svoje troške
 napraviti parne, dekaturne zavode.

Dokler ne prevzamejo podjetniki teh prostorov, so zavezani v onih krajih, kjer so monturna
 skladišča, označiti tovarno za sukno, v katerej se bode material pred podelavo pod nadzorom vojne
 uprave podvrget parnemu premočenju za poskušnjo in dekaturi in se bode lahko nadzorovalo tudi
 prirezovanje.

7.) Ponudbe imajo se glasiti za skupno potrebščino kakega monturnega skladišča in se
 mora v njih izrecno navesti monturno skladišče, za katero se želi dobiti zalaganje.

8.) Ponudbe za potrebščine pri monturnem skladišču št. 2 v Budimpešti morejo staviti le
 taki obrtovalci, ki domujejo in davek plačujejo v deželah ogerske krone.

9.) Vrste, katerih zalaganje je pridržano industriji ogerski, se smejo izdelavati le v deželah
 krone ogerske.

10.) Za 10 odstotkov normalne letne potrebščine za monturno skladišče št. 2 v Budimpešti
 si pridržuje vojna uprava pravico, da sme gledé njih odrediti, kar hoče. Dotični konzorcij je pa vender
 zavezan, vsprejeti tudi zalaganje te delne zalagalne množine in je izvršiti v obrokih, katere določi
 vojna uprava.

11.) Pogodba sklene se na 5 ali več let in se more eventuelno tudi molčé podaljšati.

12.) Za zagotovljenje pogodbene zavezanosti mora, kdor dobi zalaganje, do konca junija
 1890. leta preskrbeti blagno kavcijo.

Približna vrednost te blagne kavcije znaša za konzorcija monturnih skladišč št. 1 v Brnu in
 št. 2 v Budimpešti po 450.000 gld. in za konzorcija monturnih skladišč št. 3 v Gradci in št. 4 v Kaiser-
 Ebersdorfu pa po 300.000 gld.

Te kavcije imajo se tako uložiti, da oni, ki dobé zalaganje, dotični del vojne rezervne zaloge
 kupijo in ceno za to v gotovem denarju uložé, ki se obrestuje po 3 do 4%.

13.) Varščino ima vsako podjetje uložiti pri najbližnji vojaški blagajnici (plačevalnici) in
 se mora dotični depozitni list z zapečateni ponudbo, pa vender v posebnem tudi zapečatenem kuvertu,
 doposlati.

Visokost varščine določi se s petimi odstotki zalagalne vrednosti. Vrne se onim, ki ne dobé
 zalaganja, takoj, ko se bode odločilo o uspehu obravnave, dočim se varščina onega, ki dobi zalaganje,
 pridrži kot del kavcije.

14.) Oni, ki dobé zalaganje, so zavezani na ukaz državnega vojnega ministerstva del pri
 njih naročenih vrst eventuelno poslati v kako drugo skladišče, kakor so dobili zalaganje.

15.) Za konzorcij trdno določeni pogoji, ki so sestavljeni v obliki pogodbenega načrta ter
 obsegajo glede uravnanja in proračunanja cen potrebne podatke, se lahko pregledajo v polnem obsegu
 pri vsakej kornej (vojaškej poveljstvene) intendanciji, pri vsakem monturnem (podružničnem) skladišču,
 pri trgovskih in obrtnih zbornicah avstro-ogerske države, pri trgovskem muzeji v Budimpešti, pri oger-
 skem deželnem industrijskem društvu v Budimpešti in naposled pri 13. oddelku državnega vojnega
 ministerstva.

16.) V ponudbi ima se izrecno izjaviti, da se v pogodbenem načrtu trdno določeni pogoji
 vsprejmó,

Ponudbi je pridejati od podjetnika napravljeni seznam o jednotnih cenah vseh zalagalnih
 predmetov.

Ker služijo jednotne cene za podlago bodočemu uravnanju cen, se ima na koncu tega seznama
 odločno izjaviti, da so v pogodbenem načrtu nastavljenе temeljne cene dvostrizne volne, katere se
 imajo ravno tako kakor jednotne cene navesti v številkah in pismenkah brez vsakega popravljanja, se vzele
 za proračunanje ponujanih cen.

Nadalje imajo podjetniki izrecno izjaviti v ponudbi, da so jim popolnoma znani zalagalni
 uzorci za poskušnjo, material in denarne dividende, katere se lahko ogledajo pri monturnih (podruž-
 ničnih) skladiščih.

Nazadnje je v ponudbi označiti izbrani zastopnik družbe kot prejemalec pisem ter povedati
 natančno naslov njegov.

17.) S potrebnim oskrbljene in kolekovane ponudbe je uložiti naravnost pri **državnem
 vojnem ministerstvu** in morajo ondu doiti **vsaj do 15. marca 1890 do 12. ure do-
 poludne.**

Na Dunaji, dne 20. decembra 1889.

(11)